

Weekblad 'Der Spiegel' bestaat zestig jaar

Nieuws

[Achtergrond](#) - 4 januari 2007

(4 januari 2007) *Der Spiegel* bestaat vandaag zestig jaar. Jarenlang was het weekblad het meest invloedrijke medium van de Duitse Bondsrepubliek en gold het als hoeder van de naoorlogse Duitse democratie.

[Der Spiegel](#) was het eerste nieuwsmedium van de Bondsrepubliek toen het op 4 januari 1947 verscheen. In de jaren daarna ontwikkelde het zich onder de bezielende leiding van oprichter Rudolf Augstein (1923-2002), die tot 1994 hoofdredacteur bleef, tot het machtigste medium van Duitsland. *Der Spiegel* brak met de vooroorlogse perstraditie van gehoorzaamheid en onderdanigheid aan de staat. Het had journalistieke pretenties die verder gingen, het wilde de feiten brengen, ook als die de staat niet welgevallig waren. Zo ontwikkelde *Der Spiegel* zich tot dé opiniemaker van Duitsland.

Naamsbekendheid kreeg het weekblad in 1950, toen het beweerde dat Bonn door omkoping van parlementsleden de voorlopige hoofdstad van de naoorlogse Bondsrepubliek was geworden. De Bondsdag zette er direct een commissie op, de Spiegel-commissie, die de zaak echter nooit helemaal heeft kunnen ophelderen.

Het zou niet de laatste keer zijn dat het weekblad zijn naam aan een politiek schandaal verbond. De Spiegel-affaire van 1962 haalde zelfs de geschiedenisboeken. Een kritisch artikel over het Duitse leger was voor justitie aanleiding om de auteur ervan, Conrad Ahlers, tijdens diens vakantie in Spanje te arresteren wegens landverraad. Ook Augstein werd vastgezet, net als de uitgever en enkele andere redacteuren, sommigen van hen ruim honderd dagen lang. De redactieruimtes van *Der Spiegel* werden bezet en onderzocht. De affaire leverde een storm van protest op en in binnen- en buitenland werd verontwaardigd gereageerd op deze inmenging in de persvrijheid. De aanklacht werd nooit bewezen en uiteindelijk is ook geen van de gearresteerde journalisten veroordeeld. Zoals later bekend werd, hadden zowel minister van Defensie Franz Josef Strauss als kanselier Konrad Adenauer hun hand in de affaire gehad. Omdat niet de staat in deze zaak won, maar de persvrijheid zegevierde, geldt de Spiegel-affaire als ijkpunt in de geschiedenis van de Duitse naoorlogse democratie.

Vanwege de kritische onderzoeksjournalistiek die het blad bedreef, kreeg *Der Spiegel* al gauw de bijnaam *Der Montagsschreck*, de 'schrik op maandag' - het blad verschijnt op maandag. Nog steeds is het met een oplage van een miljoen en ruim zes miljoen lezers, toonaangevend. Het was in 1994 de eerste krant ter wereld met een interneteditie en ook is het tijdschrift in de TV-wereld doorgedrongen: Spiegel TV werd al in 1988 op RTL uitgezonden, sinds 2001 zendt *Der Spiegel* ook uit op de Berlijnse zender XXP.

Maar de invloed van de eerste decennia heeft het niet meer. Het Duitse medialandschap is steeds uitgebreider geworden, TV en internet zijn een steeds belangrijker rol gaan spelen. *Der Spiegel* heeft niet meer het monopolie op scoops en de meningsvorming in Duitsland. In 1993 kreeg *Der Spiegel* er bovendien een geduchte concurrent bij in de vorm van weekblad [Focus](#), net als *Der Spiegel* een full colour tijdschrift, al heeft het met 23 procent nog lang niet het marktaandeel van *Der Spiegel*: 42,5 procent.

De kritiek van vakbroeders op *Der Spiegel* luidt dat het blad niet meer de kwaliteit heeft van weleer. Franziska Augstein, journalist en dochter van Rudolf Augstein, noemde het zelfs een "roddelblad zoals zoveel andere bladen". Maar volgens *Spiegel*-hoofdredacteur Joachim Preuss is niet het niveau van zijn weekblad minder geworden, maar is het hele Duitse medialandschap verbeterd - mede dankzij de standaard die *Der Spiegel* heeft gezet.

ZDF Heute.de

[60 Jahre "Spiegel"](#)

Zeit.de

[Zum Geburtstag ein Machtkampf](#)

Welt.de

[60 Jahre Dauerfeuer aus Hamburg](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/1460/weekblad-der-spiegel-bestaat-zestig-jaar>